

VIII. STRESZCZENIE PRACY

Skóra strzyków krów mlecznych jest narażona na niekorzystne działanie czynników zewnętrznych, które zmieniają jej parametry biofizyczne, takie jak TEWL (przeznaskórkowa utrata wody), EH (uwodnienie naskórka) czy pH (odczyn). Powtarzające się regularnie przez lata narażenie skóry strzyków na bodźce mechaniczne i chemiczne doprowadza do trwałych i nieodwracalnych zmian, stąd też celem prowadzonych badań była:

1. ocena wybranych parametrów bariery naskórkowej strzyków u zwierząt w różnym wieku i z różnym stopniem uszkodzenia strzyków w okresie zimowym i letnim;
2. wykazanie zdolności regeneracji bariery naskórkowej skóry strzyków po eksperymentalnej jednorazowej ekspozycji na bodźce:
 - a) mechaniczne z zastosowaniem podwójnej skaryfikacji naskórka
 - b) chemiczne z użyciem laurylosiarczaniu sodowego
 - c) mechaniczne z natychmiastowym użyciem dippingu.

Celem dodatkowym było określenie przydatności w praktyce klinicznej badanych parametrów biofizycznych skóry strzyków do wykrywania wczesnych form uszkodzeń skóry oraz oceny skuteczności stosowanych w procedurze doju zabiegów profilaktycznych.

Badania prowadzono w dwóch etapach u zdrowych jałówek i krów mlecznych rasy holsztyńsko-fryzyskiej, które zaklasyfikowano do poszczególnych grup badawczych uwzględniając ich wiek i ocenę punktową 1-5 uszkodzenia strzyków według klasyfikacji Burmeister i wsp. (1998). W pierwszym etapie badań dokonano jednorazowo oceny bariery naskórkowej strzyków w 3 podgrupach zwierząt, po 18 sztuk każda tj. u jałówek z oceną punktową uszkodzenia strzyków = 1, krów w 2 lub 3 laktacji z oceną punktową uszkodzenia strzyków = 2 oraz krów w 5 lub 6 laktacji z oceną punktową uszkodzenia strzyków = 3 w okresie zimowym. W drugim etapie badania prowadzono latem w 3 podgrupach krów po 6 sztuk każda tj. u krów w 2 lub 3 laktacji z oceną punktową uszkodzenia strzyków = 2, krów w 5 lub 6 laktacji z oceną punktową uszkodzenia strzyków = 3 i krów w 5 lub 6 laktacji z oceną punktową uszkodzenia strzyków = 4. U każdej wytypowanej krowy na skórze lewego przedniego strzyka wykonywano badania kontrolne (C) oraz jednorazowo testy eksperymentalnej ekspozycji na bodźce podrażnieniowe mechaniczne (MI), chemiczne (CI) i mechaniczne z dippingiem (DIP). Czterokrotnie przez 12 dni prowadzono pomiary parametrów biofizycznych skóry strzyków. Oceny kondycji bariery ochronnej naskórka dokonano wykonując pomiary przeznaskórkowej utraty wody (TEWL), uwodnienia war-

